

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 108/2010-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. marca 2010 predbežne prerokoval sťažnosť M. J., K., zastúpeného advokátom JUDr. S. Z., Č., vo veci namietaného porušenia čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 2, čl. 127, čl. 152 ods. 4 a čl. 154 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, namietaného porušenia základných práv zaručených v čl. 17 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v konaní o povolenie obnovy konania vedenom pod sp. zn. 2 Nt 3/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. J. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. februára 2010 doručená a 18. februára 2010 a 24. februára 2010 doplnená sťažnosť M. J., (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 2, čl. 127, čl. 152 ods. 4 a čl. 154 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), porušenie základných práv zaručených v čl. 17 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva

zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) v konaní o povolenie obnovy konania vedenom pod sp. zn. 2 Nt 3/2008.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa návrhom podaným okresnému súdu 14. apríla 2008 domáhal povolenia obnovy konania v jeho trestnej veci pôvodne vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 1 T 38/2004. Podaním z 20. apríla 2009 sťažovateľ požiadal o nariadenie úkonov smerujúcich k prerokovaniu veci a rozhodnutiu vo veci samej a podal sťažnosť na prietahy v konaní. Na prietahy vo veci sa sťažoval aj podaním zo 4. augusta 2009, ktoré bolo adresované okresnému súdu, a podaním z 8. septembra 2009, ktoré adresoval Krajskému súdu v Žiline. Okresný súd nariadil termín verejného zasadnutia o návrhu na obnovu konania na 17. december 2009, na ktorom uznesením návrh na obnovu konania zamietol.

Podľa názoru sťažovateľa „ v tejto súvislosti neobstoja ani vyjadrenia porušovateľa, že sa vo veci koná bez prietahov. (...) V čase, keď(...) podával návrh na obnovu konania, nachádzal(...) sa vo výkone trestu odňatia slobody, t. j.(...) osobná sloboda bola obmedzená a v takýchto prípadoch je požiadavka na rozhodnutie veci v primeranom čase ešte naliehavejšia. Nestačí, aby súd vo veci konal, ale želateľný stav právnej istoty, resp. odstránenie stavu právnej neistoty sa dosiahne až právoplatným rozhodnutím vo veci. Takže aj v prípade, ak súd vo veci vykoná určité úkony, ešte to neznamená, že sú splnené požiadavky čl. 48. ods. 2 Ústavy SR a čl. 6. ods. 1 Dohovoru.“.

Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Okresný súd Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 2Nt 3/2008 porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu zaručené v čl. 46. ods. 1 Ústavy SR, právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Sťažovateľovi Ústavný súd SR priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 10.000,-€, ktoré mu je Okresný súd Čadca povinný vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti od tohto nálezu.

Okresný súd Čadca je povinný zaplatiť náhradu trov konania na účet právneho zástupcu sťažovateľa podľa záverečného vyčíslenia a to do 30 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom

predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom tejto sťažnosti je predovšetkým námietka sťažovateľa, že postupom okresného súdu vo veci jeho návrhu na povolenie obnovy konania (pôvodne vedenej pod sp. zn. 1 T 38/04) bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a právo zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

1. Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

Ústavný súd už o obsahovo rovnakej sťažnosti sťažovateľa z 10. júla 2009 (doplnenej podaniami doručenými 13. augusta 2009 a 3. septembra 2009) rozhodoval svojím uznesením č. k. II. ÚS 282/09-18 z 10. septembra 2009, pričom táto skoršia sťažnosť sa sčasti týkala tej istej veci, t. j. namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní o návrhu na obnovu konania, vedenej pod sp. zn. 2 Nt 3/2008.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že z hľadiska účastníkov konania, namietaného porušenia základného práva podľa označeného článku ústavy vrátane odôvodnenia sťažnosti, ako aj sťažnostného návrhu na rozhodnutie ústavného súdu (petitu) je terajšia sťažnosť sťažovateľa totožná s jeho predchádzajúcou sťažnosťou z 10. júla 2009 v časti, v ktorej ju ústavný súd odmietol ako zjavne neopodstatnenú (pozri uznesenie ústavného súdu č. k. II. ÚS 289/09-18 z 10. decembra 2009).

Rozhodnutie o odmietnutí návrhu na začatie konania pre zjavnú neopodstatnenosť v okolnostiach danej veci nemožno považovať za rozhodnutie „o podmienkach konania“,

ktoré má na mysli citované ustanovenie § 24 zákona o ústavnom súde. V tomto konkrétnom prípade nejde o podmienku konania, ktorú možno dodatočne splniť podaním ďalšieho návrhu (resp. sťažnosti), ktorým sa napáda rovnaký postup a rovnaké rozhodnutie, aké bolo napadnuté v predchádzajúcej sťažnosti, ktorý bol odmietnutý ako zjavne neopodstatnený.

Keďže ústavný súd po posúdení obsahu sťažnosti dospel k záveru, že predmetná sťažnosť sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, bolo ju potrebné ako neprípustný návrh odmietnuť podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 24 zákona o ústavnom súde.

2. Nad rámec už uvedeného a vzhľadom na opakované sťažnosti sťažovateľa ústavný súd považoval za potrebné rozhodnúť o námietkach sťažovateľa nielen z formálneho hľadiska (neprípustnosť sťažnosti vyjadrená v bode 1), ale opätovne sa zaoberať aj podstatou (meritom) podanej sťažnosti.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (m. m. III. ÚS 138/02 a v ňom citovaná ďalšia judikatúra).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. I. ÚS 100/03).

V konaní o návrhu na obnovu konania–v štádiu do rozhodovania o povolení obnovy konania alebo rozhodnutia o zamietnutí návrhu na obnovu konania–nie je aplikovateľný

čl. 48 ods. 2 ústavy v časti týkajúcej sa práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, pretože nejde o rozhodovanie o hmotnom práve a o odstránenie stavu právnej neistoty v primeranej lehote právoplatným rozhodnutím vo veci (mutatis mutandis III. ÚS 187/02). Takéto rozhodnutie týkajúce sa práva s'ťažovateľa bolo totiž už vydané v pôvodnom konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 1 T 38/04 a v zmysle § 393 Trestného poriadku predstavuje dôvod, pre ktorý nemožno v trestnom stíhaní tej istej osoby pre ten istý skutok pokračovať, pokiaľ nebola povolená obnova konania. Právna neistota s'ťažovateľa bola odstránená právoplatným rozsudkom okresného súdu sp. zn. 1 T 38/04 z 11. apríla 2007. Dôvod, pre ktorý nemožno v trestnom stíhaní pokračovať, odpadne len za predpokladu nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o povolení obnovy konania, keď by okresný súd bez ďalšieho návrhu vec znovu prerokoval. V tomto štádiu by už preto išlo o rozhodovanie o hmotnom práve a odstránenie stavu právnej neistoty v primeranej lehote právoplatným rozhodnutím a prichádzala by teda do úvahy aj aplikovateľnosť čl. 48 ods. 2 ústavy v časti týkajúcej sa práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (napr. III. ÚS 191/02, I. ÚS 24/03, IV. ÚS 185/04). V danom prípade je potrebné poukázať aj na skutočnosť, že okresný súd 17. decembra 2009 rozhodol o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania. Rozhodnutie dosiaľ nenadobudlo právoplatnosť z dôvodu podania s'ťažnosti.

S poukazom na uvedené skutočnosti a v súlade so svojou doterajšou rozhodovacou činnosťou preto neprichádza do úvahy, aby ústavný súd postup okresného súdu v napadnutom konaní bez ďalšieho kvalifikoval ako porušenie základného práva s'ťažovateľa garantovaného čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva garantovaného čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto s'ťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pokiaľ ide o ostatné označené porušenia ústavy v čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 2, čl. 127, čl. 152 ods. 4 a čl. 154 ods. 1, ktoré sú najmä procesného charakteru a ku ktorých porušeniu samo osebe nemôže dôjsť, a pokiaľ ide o porušenia základných práv zaručených v čl. 17 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy, tieto boli uvedené v s'ťažnosti (resp. jej doplnení) len v rovine poukázania na ich obsah bez odôvodnenia a bez

naznačenia spôsobu, akým malo dôjsť k ich porušeniu. Sťažnosť sa preto aj v tejto časti javí ako neopodstatnená, a to z dôvodu absencie akejkoľvek príčinnej súvislosti medzi označenými článkami ústavy a dohovoru a tvrdeniami uvádzanými sťažovateľom.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. marca 2010